

EGYPTIN HENKINEN ELÄMÄ

Pekka Ervastin esitelmä 19.4.1931

(Pikakirjoittanut E. P.)

Egyptin henkisestä elämästä sanottiin viime kerralla, että se perustui jonkinlaiseen materialismiin kansan kesken. Tällä en tarkoita suinkaan mitään teoreettista materialismia, semmoista materialismia, joka pukeutuu kielteiseen, Jumalaa ja henkeä kieltävään filosofiaan, vaan pikemmin jotain käytännöllistä materialismia, jotain utilitarismia käytännössä. Tiedämme hyvin, että Egyptissä uskottiin sekä henkimaailmaan että kuolemanjälkeiseen elämään ja jumalaan ja jumaliin. Egyptin kansa ei suinkaan ollut ateistinen kansa, vaan sen käytännöllinen materialismi, kuten viime kerralla sanottiin, johtui siitä, että se eli onnellista elämää, sillä se eli ihanassa ilmanalassa ja hedelmällisessä maassa. Ja sitten vielä otimme huomioon sen, että Salainen Veljeskunta tahtoi Egyptissä tehdä muutaman kokeen kasvatuksen ja kansan uskonnon suhteen. Sen eksperimentti oli siinä, että se tahtoi, että ihmisiä kasvatettaisiin nyt onnen uskoon, että onni on olemassa ja että se on saavutettavissa ja että se on juuri tässä näkyvässä elämässä.

Ja täytyy sanoa, että Valkoinen Veljeskunta onnistui tässä eksperimentissään. Niin paljon kuin semmoinen asia voi onnistua täällä maan päällä, niin paljon Valkoinen Veljeskunta onnistui tässä pyrkimyksessään. Egyptin kansa oli onnellinen kansa. Meillä on hyvin vähän tietoa siitä, että se olisi paljon kärsinyt, kovaa kokenut. Tietysti saihan se käydä sotia vihollisia vastaan, mutta itsessään se ei ollut sotaisa kansa. Sentähden se ei myöhemmin osannut asettaa itse sotajoukkoja, vaan palkkasi vieraita joukkoja. Se oli kansa, joka tahtoi tehdä työtä maassa, jossa oli alituinen kesä. Sentähden tämä kansa huomasi, että sen onni oli juuri siinä, että se noudatti vanhoja käsityksiä ja että siinä

täytyi yhdessä tehdä työtä, siinä ei muuten olisi voitu tehdä työtä. Kansa itse huomasi, että se oli onnellinen, jos noudatti niitä tapoja, joita oli pantu alulle. Sentähden Egyptin kansa tuli konservatiiviseksi, vanhoilliseksi. Se piti niin kiinni elämän muodoista, että sen käsitys kuolemanjälkeisestäkin elämästä oli, että se oli suorastaan tämän näkyväisen elämän jatkamista, se oli aineellista, ehkä jossakin hienommassa muodossa. Ja oli toivottavaa heidän mielestään, että ihminen kuoleman jälkeen saattoi ottaa osaa tämän näkyväisen maailman elämään. Egyptissä oli perhe-elämä onnellista, naisia pidettiin korkeassa arvossa, lapsista pidettiin hyvää huolta. Lapsilla oli samanlaisia leikkikaluja kuin meidänkin aikanamme, niitä on vielä jällellä. Sentähden egyptiläiset tahtoivat, että tämä perhe-elämä jatkuisi kuoleman jälkeen: äiti kuoltuaan voi seurata miehensä ja lastensa elämänvaiheita. Sentähden he balsamoivat kuolleitten ruumiit, sillä he uskoivat, että vainaja silloin voi kauemmin olla mukana, eetterisen kaksoispuolen, n.s. ka'n yhteydessä. He nimittivät ka'ksi eetteriruumista, ja ka oli kuin haamu, varjo, ja sen elämää, uskoivat he, saattoi pitkittää, kun ruumis balsamoitiin ja asetettiin hautakammioon, johon eivät ryövärit päässeet, ja vielä varustettiin se ruualla ja juomalla. Silloin ka saattoi elää onnellisesti, ja ihminen itse saattoi ka'n välityksellä olla kosketuksessa näkyväisen maailman kanssa ja liikkua siellä.

Toiselta puolen egyptiläiset tiesivät, että jos ihminen on paha, hän saattoi tehdä vahinkoa kuoleman jälkeen, ja silloin oli ikävää, jos hän käytti ka'ta sillä tavalla, että liikkui vampyyrina ja imi ihmisten verta. Mutta sitä varten oli egyptiläisillä keinoja: he suojelivat itseään loitsuilla ja muilla keinoilla. Mutta heidän mielestään oli niin suloista, että ihminen ka'n välityksellä oli yhteydessä ihmisten kanssa.

Nyt, kun arvostelemme asioita, voimme sanoa, että balsamoiminen ei ole niin onnellinen tapa ja se ei ehkä ollut tapana historiantakaisessa Egyptissä, vaan vasta sitten myöhemmin. Kun ajattelemme todellisuuden kannalta balsamoimista, ei se ole

onnellista, jos siihen sisältyy, että ka elää. Ei siihen riittänyt se, että ruumis balsamoitiin, vaan kaikellaisilla loitsusanoilla ja seremonioilla vaikutettiin ka'han, että se oli sidottu fyysilliseen, balsamoituun ruumiiseen, jotta se pysyi elävänä. Eetteriruumis pysyy jonkinlaisessa elon tilassa niin kauan, kuin fyysillinen ruumis elää. Kun fyysillinen ruumis haudataan maahan, pysyy eetteriruumis lähellä, mutta häviää fyysillisen ruumiin ohella. Samalla, kun fyysillinen ruumis haihtuu, haihtuu eetteriruumis-kin, mutta siihen asti se on olemassa sinisenä liekinä haudan yläpuolella. Eetteriruumis ei ole millään tavalla elävöitynyt meidän aikanamme, kun me emme tee mitään loitsuja. Se haihtuu fyysillisen ruumiin ohella, se palaa, kuten fyysillinen ruumis. Sangen onnellinen tapa päästä irti siitä on fyysillisen ruumiin polttaminen, silloin eetteriruumis häviää melkein heti, ihminen itse on silloin vapaa näkyväisestä maailmasta. Niin kauan kuin fyysillinen ja eetteriruumis ovat olemassa, voi vainaja tuntea, ei millään tavalla ruumiitaan ja mitä niille tapahtuu, mutta hänen mielikuvituksensa on niiden vaivaama. Sentähden esim. ihminen, joka kuolee, eikä joudu siunattuun maahan – puhun tavallisesta kristitystä – jonka fyysillinen ruumis on siis jossakin, missä lienee, silloin hän on tajunnassaan vaivattu. Hän on ensin eetteriruumiissaan seurannut fyysillisen ruumiinsa kohtaloa ja on huomannut, ettei se ole päässyt siunattuun maahan ja hän voi kärsiä suuria tuskia, tietysti turhia tuskia, mutta ihminen on oman ennakkoluulonsa orja. Sentähden monelta kannalta katsoen, terveelliseltä ja muulta, on hyvä keino ruumiin poltto, ihminen on silloin sielussaan vapaa ruumiistaan ja näkyväisestä maailmasta. Ei ole mitään, mikä sitoo häntä sinne millään taikavoimalla.

Vanhat egyptiläiset eivät ollenkaan vaivanneet mieltään tällaisilla ajatuksilla, he iloitsivat mielessään, että voivat olla olemassa tavallisina ihmisinä kuoleman jälkeen. Kyllä he uskoivat ja ymmärsivät, ettei ihminen ole ka enemmän kuin fyysillinenkään ruumis, nimenomaan sanottiin, että ihminen on

ba ja khu. Toinen nimistä merkitsee, että ihminen on siivekäs olento. Kuvissa voi nähdä, kuinka ruumis makaa paareilla ja yläpuolella näkyy siivekäs lintu. Ja tämä lintu tarkoittaa ihmisen henkiselua, jotakuinkin sitä, mitä tarkoitetaan, kun puhumme ihmisen korkeammasta minästä, manaksesta, hänen ajattelevasta järjestään, joka vapaasti voi lentää ja joka todellisuudessa on olemassa vapaana kuoleman jälkeen. Sitten on hänessä vielä semmoinen henki, joka on suorastaan yksi säde auringosta, niinkuin egyptiläiset uskoivat, kultainen kipinä, joka on auringosta, Jumalan tulesta, singahtanut. Sen peittää tuo hänen siivekäs järkensä ja sitten on hän syntynyt maailmaan, ja täällä muodostuu hänen persoonallisuutensa. Ja hänen persoonallisuutensa tulee ilmi fyysisissä ruumiissa ja ka'ssa. Sentähden niiden säilyttäminen oli egyptiläisille niin tärkeä, mieluisa, koska he eivät yleensä voineet kuvitella muuta kuin tätä persoonallisuutta. Ja se persoonallisuus sitten kuoleman jälkeen vähitellen puhdistui, että se, tullessaan taivaaseen, oli silloin yhtynyt siihen korkeampaan säkeneeseen eli itse auringon jumalaan eli Osirikseen. Jokainen vainaja osirifioitiin, tuli Osirikseksi. Niinkuin me kristikunnassa voisimme sanoa, että jokainen kristitty ihminen eläessään tai – koska kirkossa ei uskota sitä eläessä voivan tapahtua – sitten kuoltuaan yhtyisi Kristukseen, niinkuin tarkoitus tietysti olisi. Tai niinkuin uskovainen uskoo, että kun hän autuaasti kuolee, hän pääsee Kristuksen ja Jumalan luo. Hän jollakin tavalla yhtyy Kristukseen, Kristus on hänen sielunsa ylkä, hän morsiamena pääsee Kristuksen yhteyteen. Ja vaikka tämä usko ei ole tämmöisenä säilynyt, niin kuitenkin voimme ymmärtää, että kristikunnassa kuoleva uskoo, että hän saa yhtyä Kristukseen.

Samoin vanhassa Egyptissä uskottiin, että ihminen pääsee yhteyteen Osiriksen kanssa. Osiris on suurena valona näkymättömässä maailmassa. Osiris oli heille kosminen Kristus, joka oli olemassa näkymättömässä maailmassa, henkimaailmassa, suurena valona. Ja siihen valoon saattoi päästä kuoleman jälkeen

ja myös eläessään, mutta ei tässä näkyväisessä tajunnassa, vaan toisessa, ruumiin ulkopuolella. Ja he saattoivat puhua niin, että Osiriksen täytyi syntyä ihmisenä Horuksena, joka oli Osiriksen poika. Osiris oli taivaan jumala, Isis oli luonto, maa, ja kun taivas ja maa yhtyivät, syntyi Horus, ja ihminen oli sen korkein muoto. Ihmisessä saattoi syntyä Horus, silloin hän oli kuin tiellä Osiriksen luo, mutta Osiriksen luo hän saattoi päästä vasta kuoltuaan.

Me huomaamme, kuinka selvä ja oikea käsitys egyptiläisillä oli kosmisesta Kristuksesta. Tietysti ei kansa semmoisenaan osannut näin filosofisesti käsittää asioita, vaikka tämä on niin alkuperäistä ja yksinkertaista filosofiaa, kuin olla voi, mutta vähän ajattelevammat, filosofisemmat ihmiset ymmärsivät asiat näin.

Sentähden me emme saata ihmetellä, että juuri Egyptissä syntyi eräs ihminen, kaikille juuri myöhempien löytöjen kautta tutuksi tullut farao Ekhnaton, jota on nimitetty historian ensimmäiseksi yksilöksi. Hän oli merkillinen olento. Hän huomasi, että kaikki nuo monet jumalat eivät olleet oikeita jumalia, ainoastaan yksi oli, valon jumala, Aton. Kaikki olivat hänen lapsiaan. Ja sentähden, kun hän hallitsi Egyptissä, hän ajatteli, että hän panee toimeen suuren uskonpuhdistuksen: kaikki monet jumalat pois, ei tarvitse olla muuta kuin yksi Jumala, Isä, joka kaikkea hallitsee. Tämä farao, joka eli noin 1500 vuotta e.Kr., oli sangen merkillinen olento, äärettömän sympaattinen meille kristityille. Hän tahtoi, että kaiken piti vapautua, tieteen, taiteen, uskonnon. Hänen perhe-elämänsä oli äärettömän onnellinen. Hän rakensi uuden kaupungin, Akhet-Atonin. Hän oli niin vapaamielinen, että hän antoi maalata oman perhe-elämänsä aivan realistisesti. Egyptiläisten mielestään pidettiin kauheana, jos yleisö sai nähdä, että mies syleili vaimoaan tai piti häntä kädestä kiinni. Mutta Ekhnaton ajatteli, että kansa on vapautettava. Kaikki oli hänen mielestään orjuutta, kaikki muodot olivat orjuutta, piti olla oma itsensä ja palvoa vain yhtä jumalaa, valon

jumalaa, aurinkoa. Siitä ei tietysti tullut mitään. Suurilla kustannuksilla hän sai paljon muutoksia aikaan oman elämänsä aikana, mutta eivät egyptiläiset ymmärtäneet semmoisia ihmisiä, kuin Ekhnaton ja hänen vaimonsa ja lapsensa olivat. Sentähden Amon-Ran papit sanoivat suorastaan seis koko jutulle. Ekhnaton oli yksinvaltiias eläessään, mutta hänen kuoltuaan ei jäänyt mitään jällelle, papit saivat kaikki entiselleen. Egyptin kansa oli tottunut elämään onnellisena, kaikki uudistukset ovat häiriöksi, se herättää ihmiset suloisesta unesta. Sentähden tuo Ekhnatonin uudistus ei onnistunut.

Egypti on mielestäni ihmeellinen eksperimentti. Ihmiset ovat onnellisia sentähden, että kaikki vanhat muodot pidetään aina voimassa, ei mitään muutoksia saa tulla. Ja ihmiset olivat hyviä ja onnellisia. Faraot eivät olleet mitään julmia. Eivät meidän historiantutkijamme enää usko, että faraot olisivat hirmuisilla kärsimyksillä rakentaneet pyramiideja, kuten esim. Doré on kuvissaan kuvannut. Kyllä tietysti, kun suuria rakennuksia rakennettiin, täytyi ottaa ihmisiä niihin, mutta ei heitä otettu pois tavallisista töistään, maanviljelyksestä ja muusta, vaan ylitöinä tehtiin rakennustöitä kuninkaalle, mutta ei se ollut niin hirveää pakkoa, kuin ennen uskottiin. Onnellinen kansa aurinkoisessa maassa, ja kaiken piti käydä kuin nuottien mukaan: ei saanut soittaa väärää nuotteja, silloin asiat menivät nurin.

Meidän on muistettava se kaikista merkillisin ja tärkein seikka, että Egyptin papisto ei ollut mikään papisto tavallisessa merkityksessä, ei se ollut kokoonpantu palkatuista virkailijoista, jotka hoitavat määrättyitä seremoniaalisia tehtäviä, vaan se oli kokoonpantu filosofeista ja voimme vielä sanoa, tietäjistä. He olivat korkeimmissa asteissa tietäjiä. Siellä oli Salaisen Veljeskunnan työ toteutettuna maailmassa ja he voivat olla itse fyysillisesti mukana. Egypti oli tunnettu salaisesta viisaudestaan. Vanhan ajan kirjailijat puhuvat yksimielisesti Egyptin ihmeellisestä viikimystemppelistä, pyramiidista ja sen hierofanttien suurenmoisesta tiedosta ja taidosta. Egyptiläiset papit olivat

maagikkoja, tietäjiä ja taitajia. Ja kansakin uskoi, että ihminen saattoi kehittyä niin pitkälle, että hänestä tuli koko luonnon herra. Siten he uskoivat, että ihmisestä tulee elämän ja kuoleman herra. Hän tulee niin korkeaksi, että jumalat häntä tottelevat. Sentähden kansan kaikissa perheissä toivottiin, että edes joku lapsista pääsisi kirjuriksi, kouluun lukemaan ja hieroglyyfejä tutkimaan, sillä silloin hänelle tie aukenisi kuinka korkealle tahansa. Ei ollut luokkaeroa jyrkässä merkityksessä. Jokainen voi kehittää itseään niin pitkälle, kuin itse saattoi. Jokainen egyptiläinen voi kehittyä jumalaksi asti. Ja todistuksena tästä oli heidän temppeliensä, pyramidiensa, salainen viisaus. Kreikkalaiset Orpheus, Thales, Pythagoras y.m. kävivät Egyptissä oppimassa. Meillä on tietoja Pythagoraan elämästä. Hän oli viisas ja kehittynyt olento. Hän pyysi kreikkalaisilta viisailta suosituksia, suosituskirjeen egyptiläisille papeille ja sitten hän läksi Egyptiin. Hän tuli erääseen temppeliin, jossa hänelle oltiin erittäin kohteliaita, mutta pyydettiin menemään yhteen toiseen temppeliin. Kun hän sinne tuli, oltiin hänelle yhtä kohteliaita, mutta neuvottiin jälleen eräs temppeli ja sanottiin, että ehkä he siellä voisivat avata hänelle aarteensa. Ja siellä kolmannessa temppelissä viisas hierofantti tutki häntä ja huomasi, että hän on viisas ja vakava ihminen, joka ei salaisuuksia petä. Sitten hänelle sanottiin: „Jos tahdot suorittaa eräitä töitä“ – ja hänelle määrättiin vaikeita ja ikäviä töitä – „silloin voidaan sinut vihkiä.“ Ja hän suoritti helposti ja mielellään ne työt. Silloin hierofantti vihki hänet temppelinsä salaisuuksiin ja senjälkeen lähetettiin hänet toisiin temppelisiin.

Näin ennen vanhaan haettiin viisautta Egyptistä. Tiedettiin, että hierofantit ja papit olivat merkillisiä ihmisiä temppelissä. He elivät yksinkertaista elämää, olivat hyvin kieltäytyviä ruuassa ja juomassa, olivat etupäässä kasvinsyöjiä, joivat vettä, ehkä vähän viiniä. Heidän etevyytensä ja elämänsä ei suinkaan ollut missään ylellisyydessä, vaan tiedossa ja taidossa ja siinä, että he todella hallitsivat maata. Faraot olivat tavallisesti myös vihittyjä

viisauden salaisuuksiin. Ja he kuuntelivat aina viisaiden, hierofanttien neuvoja. Se oli sääntönä, poikkeuksia tietysti oli.

Nythän on löydetty sfinksissä, joka on Gizeh'n tasangolla suurten pyramidien läheisyydessä, rinnassa, jalkojen välissä, ovi. Se oli aivan hiekan peitossa, jotta kun ennen luettiin, että siinä on ovi, tuntui se sadulta. Sitten on sfinksin läheisyydessä erämaassa löydetty temppeli maan sisältä, ja se poikkeaa merkittävästi toisista temppeleistä siinä, ettei siinä ole kirjoituksia eikä maalauksia. Se on kuin mykkä temppeli, hiljainen temppeli, ainoa laatuaan. Ja pyramiideista luultiin ennen, että ne ovat hautakammioita, mutta muuten umpinaisia. Nyt on havaittu, että Keopsin, pyramiidi on täynnä hautoja ja merkittäviä käytäviä, jotka kulkevat säännöllisissä kulmissa ja kaltevuudessa. On löydetty yksi hauta, joka on maan sisällä pyramiidin alla, toinen, joka on keskellä j.n.e. Niitä ei ole vielä paljon tutkittu, mutta alkaa jo tuntua egyptologien mielestä, että vanhat kirjat, jotka kertovat Egyptin pyramiideista ja temppeleistä, eivät ole paljasta fantasiaa. Nehän kertovat, että kokelas, joka tuli pyramiidiin, sai ryömiä ja läpikäydä ihmeellisiä käytäviä ja kaikellaisia kokeita. Nyt alkaa tuntua, että se saattaa olla totta. Ja vapaamuurarit ovat siitä lähtien, kun vapaamuurarius tuli tunnetuksi Euroopassa, puhuneet Egyptin mysterioista ja viisaudesta ja väittäneet, että he itse polveutuvat niistä. Ja kummallista kyllä, vapaamuurareilla menoissaan on aina ollut semmoista, joka suorastaan muistuttaa menoja Egyptin mysterioissa. Muu maailma ei tietysti usko sellaista, ja oppineet nauroivat, kun esim. Cagliostro perusti vapaamuurarilooshin ja sanoi, että hän on pyramiidien vihitty, joka nyt tahtoo koettaa sitä samaa. Mutta nyt sanotaan jo, ettei voi tietää, vaikka niin olisi. Nythän on jo osattu vähän kääntää n.s. Kuolleitten kirjaa. Muumioillahan oli tavallisesti papyruskäärö mukanaan haudassa, toisilla toinen, toisilla toinen. Egyptiläiset itse nimittivät sitä „Salatun asunnon kirjaksi“. Se puhuu kaikellisista kuolemanjälkeisistä asioista, mutta semmoisella tavalla, että teosofit, totuudenetsijät ja mystikot ja myö-

hemmin jo egyptologitkin tunnustivat, ettei se ole ainoastaan kirja, joka kertoo kuolemanjälkeisistä asioista, vaan se taitaa olla kirja, joka itse asiassa kertoo meille pyramiidikokelaiden ja vihkimyskokelaiden seremonioista, joita vietettiin, kun jonkun piti tulla vihityksi. Ja niin on aivan selvästi, että tässä on kysymys rituaalista. Siitä ymmärrämme, että Egyptin mysteerioissa oli siis aivan määrätty muotomenot, jotka olivat symbolisia samalla tavalla kuin vapaamuurariudessa muotomenot ovat symbolisia. Ensimmäiset kokeet olivat Egyptissä kyllä hyvin realistisia ja todellisia, sillä ei tahdottu oppilaiksi ihmisiä, jotka pelkäsivät kuolemaa, joilla ei ollut rohkeutta ja kestävyyttä. Maa-, tuli-, vesi- ja ilmakokeet olivat siellä sentähden hyvin vaikeat. Ja alkuperäisessä vapaamuurariudessa 1700-luvulla huomaamme, että heillä oli nämä ensimmäiset alkukokeet erittäin realistisia, joten ne saattoivat hirmuisesti peloittaa pyrkijää. Ei tarvitse ajatella muuta kuin sitä, että jossakin vapaamuurari-looshissa pyrkijälle sanottiin: „Tässä on kaksi lasia, viiniä molemmissa, mutta toiseen on pantu myrkyä, joka heti tappaa. Sinun täytyy itse nähdä, tahtooko kohtalo, että saat elää, vai täytyykö sinun kuolla. Ota toinen lasi.“ Silloin pyrkijä joutui koetukselle, hänen täytyi uskoa kohtaloon ja Jumalaan uskaltaakseen juoda lasin tuota viiniä. Luultavasti hänelle perästäpäin selitettiin, että molemmissa oli vaan viiniä. Vapaamuurarit eivät sentään menneet niin pitkälle, että ketään olisivat tappaneet, mutta se oli psykologinen koettelemus. Mutta vielä paljon julmempia olivat ensimmäiset kokeet Egyptissä.

Tästä me ymmärrämme, että Egyptissä myöhempänä aikana, siinä historiallisessa Egyptissä, vietettiin jonkinlaisia vapaamuurariseremonioita, jotka olivat symbolisia, niin että pyrkijä, kun hänet vihittiin, läpikävi jonkinlaisia muotomenoja ja sitten vasta perästäpäin hänen piti itse oppia toteuttamaan nuo muotomenot omassa persoonallisuudessaan. Hänet esim. osirifioitiin, hänet tehtiin Osirikseksi, hänestä tehtiin muumio ja vietiin kuolemanvaltakuntaan ja siellä kunnioitettiin Osirikseen yhtyneenä. Tämä

kaikki oli vertauskuvallista myöhempänä aikana, mutta se kaikki oli omiansa opettamaan vihitylle, mitä hänen nyt piti itsessään toteuttaa. Muinaisina aikoina ei ollut sillä tavalla, mutta kun muotomenoja ruvettiin käyttämään, on Egyptissä ollut samoin kuin nykyään vapaamuurariudessa, että muotomenot ovat vertauskuvallisia. Meidän täytyy ymmärtää, että aina näiden kaikkien takana ovat ne salaiset mysteerit, vihkimykset, jotka todella koskevat ihmisen henkeä ja sielua. Fyysillisessä maailmassa ne ovat vertauskuvallisia, symbolisia.

Ja me voimme nyt myös ymmärtää, että tämä muotomenoisuus vaikutti Egyptissä kaikkeen politiikkaan: maata hallittiin muotomenoisesti. Toisin sanoen, kun kuninkaan, faraon, piti päättää valtiollisista asioista, silloin hän piti kokouksia korkeimpien hierofanttien kanssa, jolloin vietettiin muotomenoja. Tämä teki, että kaikki oli erittäin juhlallista, mieli ei saanut olla pikkumaisissa asioissa, vaan se nostettiin ylös ja silloin vasta se kykeni ratkaisemaan koko maata käsittäviä asioita. Tämä on minusta sangen huomattava ja merkillinen seikka. Sillä tavalla viisaat saivat sanoa sanansa Egyptissä. Koko maa oli kuninkaan oma, kansa oli kuninkaan oma, kuningas oli yksinvaltiainen, mutta hän ei ollut tyranni, sillä hän oli viisas.

Tässä olen kertonut yhtä ja toista vanhasta Egyptistä. Ja niinkuin sanoin viime kerralla, Valkoinen Veljeskunta, joka pani toimeen tällaisen eksperimentin, ei lopullisesti jäänyt Egyptiin. Aivan historiantakaisena aikana – en uskalla sanoa aikaa, kymmeniätuhansia, mutta madame Blavatskyn kannalta satojatuhsia vuosia sitten – oli heidän päämajansa Egyptissä, sitten se siirrettiin Tibettiin, Himalajalle. Sieltä Aasiasta tuli Euroopan aarialaisia kansoja, ja monet vaiheet Europan historiassa ovat saaneet alkunsa tällaisesta toisesta sysäyksestä, joka tuli Aasiasta. Vaikka Valkoinen Veljeskunta siirsi päämajansa Aasiaan, on heillä vielä tänä päivänä tärkeä looshi Egyptissä.

Nyt me voimme huomata, kuinka Valkoinen Veljeskunta, kun se oli ajatellut, että Atlantiksella ihmiset saivat sanomattomasti kärsiä ja kokea tuskaa, Egyptissä saivat he kokea onnea, rauhaa, iloa ja riemua, niin se nyt taas Himalajalta käsin on ajatellut ihmiskunnasta niin, että tuska sitä kasvattaa, mutta ilo ja onni kasvattaa sitä vielä enemmän. Mutta ei ihmisiä nyt enää sentään voi asettaa ikäänkuin onnen maahan olemaan, sillä silloin he tulevat käytännöllisesti vähän materialisteiksi, kuten Egyptin viisaiden kirjoissa on aina neuvoja siitä, miten voi päästä eteenpäin elämässä ja korkeimpien suosioon. Nyt Salainen Veljeskunta on ajatellut, että ihmiset saavat olla omissa oloissaan, mutta „me tahdomme aina uskontojen ja lähettiläiden kautta muistuttaa heitä siitä, että onni on kaikista syvin todellisuus elämässä. Kärsimys, tuska, on elämän pinnalla, mutta sisällä on ikuinen autuus, onni. Mutta ihminen ei voi saavuttaa sitä onnea, jos hän etsii sitä ulkopuolelta itseään, vaan hän voi saavuttaa sen ainoastaan siten, että hän etsii ja löytää sen omasta sisästänsä. Silloin se myöskin säteilee ulos ja tekee maailman ulkopuolella onnelliseksi. Onni ei voi alkaa ulkopuolelta ja mennä sisään, vaan päinvastoin.“

Sentähden Salainen Veljeskunta on taas toivonut, että täällä länsimailla niissä olosuhteissa, jotka Euroopassa eivät ole niin suotuisia, että täällä voisi elää helpolla ja ilman työtä, että näissä oloissa nyt voisi kasvaa semmoinen ihmiskunta, joka jaksaa ja joka päättää, että se tahtoo olla onnellinen sisästäpäin, tahtoo löytää valon ja autuuden lähteen omassa itsessään. Ja kysymys tietysti on, missä määrin tämä unelma nyt toteutuu.